

Lokalni akcioni plan
za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica
u Opštini Vladimirci za period 2010-2014 godine

Vladimirci, decembar 2009. godine

SADRŽAJ:

UVODNA REČ PREDSEDNIKA OPŠTINE VLADIMIRCI	1
ŠTA JE LAP?	1
STRATEŠKI OKVIR PROJEKTA	2
RADNA GRUPA	2
SAŽETAK-REZIME	3
OPŠTI CILJ	3
SPECIFIČNI CILJ-1	3
SPECIFIČNI CILJ-2	3
POGLAVLJE 1	4
OSNOVNI PODACI O OPŠTINI VLADIMIRCI	
INFRASTRUKTURA	5
OBRAZOVANJE	6
ZDRASTVO	6
SPORT	6
ORGANIZACIONA STRUKTURA OPŠTINE	7,8,9,10
DRUŠTVENA INTEGRACIJA	11
POGLAVLJE 3 ANALIZA SITUACIJE I ZAKLJUČCI	11
AKTUELNI ZAKONSKI OKVIR	12
STRATEŠKI DOKUMENTI OPŠTINE	12
PROJEKTI KOJI SU REALIZOVANI ILI SU U TOKU ZA IZBEGLICE I IRL.	12
ANALIZA STANJA	13
ANALIZA ZAINTERESOVANIH STRANA	14
KRAJNJI KORISNICI	14
KLJUČNI PARTNERI	14
ANALIZA PROBLEMA	15
POGLAVLJE 4. PRIORITETNE GRUPE	16
POGLAVLJE 5. OPŠTI I SPECIFIČNI CILJEVI	17
POGLAVLJE 6. AKTIVNOST- TABELA OD 2010 DO 2014 GOD.	18 do 25
POGLAVLJE 7. RESURSI - BUDŽET	26
POGLAVLJE 8. ARANŽMANI ZA PRIMENU	26
POGLAVLJE 9. PRAĆENJE I OCENA USPEŠNOSTI	27
POGLAVLJE 10. ZAKLJUČAK	28 i 29

UVODNA REČ PREDSEDNIKA OPŠTINE VLADIMIRCI

Opredeljenje Opštine Vladimirci je da se u svim oblastima života planski razvija, sagledavajući realnost, mogućnosti i resurse kojima raspolažemo, kao i objektivno sagledavanje realne podrške državnih institucija.

U svojim planovima nesmemo i nećemo zaboraviti izbegla i interno raseljena lica, i sve će mo učiniti da se njihov život olakša i integracija u našu sredinu realizuje što bezbolnije.

Na taj način snažno će mo izraziti našu solidarnost i pomoć, koja će biti izraz naše spremnosti da te ljude identifikujemo kao naše sugrađane. Izrada LAP-a će istovremeno potvrditi i spremnost mnogih institucija i organizacija da još snažnije realizujemo aktivnosti kako bi rezultati bili u okvirima naših očekivanja.

Kao Opština izdržali smo najteže periode kada smo imali prisustvo preko 3500 izbeglica, prognanih i raseljenih, što je predstavljalo čak 15% od ukupne populacije naše Opštine. Taj period je bio izuzetno težak, sada nam je dosta lakše i siguran sam da će LAP biti veoma uspešno realizovan. Apelujem na sve one koji će učestvovati u realizaciji LAP-a da učine napore kako bi smo što uspešnije realizovali naš cilj.

Predsednik Opštine Vladimirci
Milovanović Mijailo

ŠTA JE LAP?

Lokalni akcioni plan podrazumeva proces donošenja: Odluka, Pravilnika, akcija i niz drugih pratećih dokumenata značajnih za život i rad izbeglih i interno raseljenih lica za period od 2010 – 2014 godine. Proces realizacije LAP-a će se zasnivati na identifikaciji i angažovanju svih raspoloživih kapaciteta u lokalnoj zajednici koji će značajno unaprediti položaj izbeglih i interno raseljenih lica.

Ovaj dokument podrazumeva da se pod izbeglim i interno raseljenim licima smatraju sva lica koja su pod prisilom napustila svoje domove, bilo zbog ratnih sukoba na prostoru bivše Jugoslavije ili usled bombardovanja na Kosovu i Metohiji 1999 godine.

Ovaj plan ima svoj opšti cilj, a on se ogleda u pronalaženju rešenja na nivou Države, koja će preko Vlade učiniti sve da se na adekvatan način rešavaju gorući problemi izbeglih i interno raseljenih lica.

STRATEŠKI OKVIR PROJEKTA

Definisan je vezano za Nacionalnu strategiju rešavanja problema izbeglih i interno raseljenih lica. Projekat ima za cilj da jasno definiše problematiku vezano za socijalne, ekonomske i stambene probleme. Realizacija ovog projekta se može posmatrati i kao akcija koja podrazumeva smanjenje siromaštva, i ozbiljno redukovanje socijalnih problema. Ovaj plan donosimo za period od 4 godine tj. za period od 2010 – 2014 godine koji je detaljno razrađen, i sveobuhvatan.

LAP se zasniva na nekoliko karakteristika, a osnovne su da je:

- Lokalnog karaktera tj. sprovodi se na užoj lokaciji tj. teritoriji Opštine Vladimirci
- Društveno angažovan - u njegovu izradu i implementaciju uključeni su bitni društveni faktori
- Postojan – počiva na realnim okolnostima
- Prilagodljiv – praktično dostupan svim definisanim akterima
- Jednostavan – po načinu izrade i primene

U realizaciji izrade Plana korišćeni su podaci koji se odnose na izbegla i interno

raseljena lica iz baze podataka Povereništva Opštine Vladimirci, Crvenog krsta Vladimirci, Centra za socijalni rad, statistički podaci Komesarijata za izbeglice Republike Srbije, kao i drugi podaci po potrebi.

RADNA GRUPA

Da bi se LAP mogao uraditi formirana je radna grupa koju čine kako je to u tabeli navedeno:

RB	Prezime i ime	Institucija	Funkcija
1.	Petronić Slavoljub	Opština Vladimirci	Pom. Predsed. Opštine
2.	Popović Bogdan	Komesarijat	Poverenik
3.	Pajić Milovan	Centar za socijalni rad	Direktor
4.	Anić Dušan	Opština Vladimirci	Rukov. u odeljenju za urbanizam
5.	Popović Petar	Crveni krst Vladimirci	Stručni saradnik
6.	Negić Branislav	Opština Vladimirci	Član opštinskog Veća
7.	Janjić Željko	Komesarijat R.S.	Koordinator za Mač. okrug

Radna grupa je imala sledeći zadatak:

- Da osmisli planove kojima će se rešavati problemi izbeglih i interno raseljenih, da definiše dalje pravce razvoja, i da na što efikasniji način zadovolji potrebe potencijalnih korisnika

- Obezbedi sve neophodne podatke od budućih korisnika
- Permanentno bude uključena u sve aktivnosti koje su neophodne za praćenje LAP-a
- Ostvaruje saradnju sa svim akterima u procesu izrade i primene plana
- Analizira, sugeriše i utiče na sve tokove vezano za primenu plana
- Usaglašava sva akta neophodna za završni dokument

NAPOMENA: Proces izrade LAP-a se odvijao u periodu jul – decembar 2009. godine.

SAŽETAK-REZIME

Lokalni akcioni plan u Opštini Vladimirci koji treba da unapredi položaj izbeglih i interno raseljenih lica je dokument koji treba da izrazi dugoročna opredeljenja lokalne samouprave sa ciljem da se poboljša socio-materijalni položaj izbeglih i interno raseljenih lica kao i težnja za njihovom trajnom integracijom u lokalnu zajednicu. On se zasniva na dubokim i kompletnim analizama stanja izbeglih i raseljenih lica, i upućen je na sve koji su bili žrtve prisilnih migracija. LAP ima dva jasna definisana opšta cilja koje je moguće ostvariti u periodu od 2010 – 2014 godine.

OPŠTI CILJ

Poboljšati socijalno-materijalne uslove za trajnu integraciju izbeglih i raseljenih lica u lokalnu sredinu primenjujući u praksi državne i lokalne programe koji se tiču trajnog rešenja stambenog pitanja kroz otkup seoskih domaćinstava, kao i rekonstrukciju kuća u kojima već žive izbegla i interno raseljena lica.

U okviru opšteg cilja ovim LAP-om utvrđuju se sledeći specifični ciljevi:

SPECIFIČNI CILJ-1

U periodu od 01.01.2010-31.12.2013 stambeno trajno zbrinuti 6 najugroženijih porodica otkupom 6 seoskih kuća sa okućnicom.

SPECIFIČNI CILJ-2

U periodu 2010-2014 obezbediti podršku u građevinskom materijalu za 9 porodica izbeglih i IRL za završetak započetih stambenih objekata i adaptaciju postojećih stambenih objekata.

U sklopu ovog specifičnog cilja predvideli smo i eventualnu podršku u adaptaciji ili rekonstrukciji objekata ekonomskog tipa kao podsticaj za ekonomsko osnažavanje porodica izbeglih i IRL. To podrazumeva pružanje mogućnosti za bavljenjem poslova vezanih za stočarstvo, voćarstvo ili zanastvo. Porodicama su potrebni objekti u kojima će moći da obavljaju određene poslove i ostvaruju određena zanimanja koja će im donositi određeni profit. A to je moguće ostvariti u određenim uslovima. Procenjujemo da će se za realizaciju LAP-a u periodu 2010-2014 godine iz lokalnog budžeta biti obezbeđeno ukupno 20% od potrebnih sredstava, a 80% će se obezbediti iz drugih izvora (donacije itd).

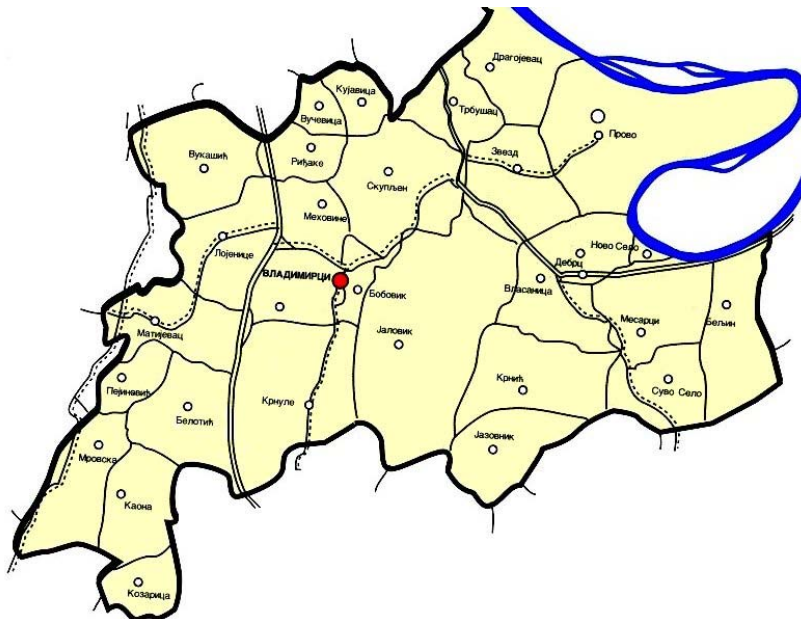
Ukupna sredstva za realizaciju LAP-a figuriraju oko cifre od 8.640,000 što znači da iz lokalnog budžeta će biti obezbeđena sredstva u iznosu od 1.440.000 dinara ili 16%.

Ovaj plan ima svoj sistem primene i realizacije za koji su odgovorne različite lokalne strukture kao učesnici i koje moraju osigurati uspešno sprovođenje u delo. Savet za upravljanje migracijama predstavljaće sistem nadzora i kontrolu primene plana.

Sve institucije, organizacije, timovi formirani u cilju realizacije LAP-a predstavljaće operativnu strukturu koja će sistematski, kontinuirano i odgovorno voditi odgovarajuće evidencije, dokumentaciju i izveštaje koji će biti polazna osnova za praćenje i ocenjivanje uspešnosti rada.

POGLAVLJE 1

Osnovni podaci o Opštini Vladimirci

U plodnom i pitomom delu severozapadne Srbije uz desnu obalu reke Save, a između gradova Šapca, Valjeva i Obrenovca odnosno grada Beograda leži Opština Vladimirci na površini od 330 km². Teritorija Opštine Vladimirci omeđena je sa severoistoka rekam Savom u dužini od 28 km sa istoka Opštinom Obrenovac, južno se graniči sa Opštinom Koceljeva, a na zapadu sa područjem Opštine Šabac. Južni deo Opštine dodiruje obronke planine Vlašić. Opštinu Vladimirci čine 29 naseljenih mesta čiji je geografski, privredni, kulturni i administrativni centar varošica Vladimirci. Po popisu iz 1991 godine živelo je 23200 stanovnika u 6834 domaćinstva od čega je 16000 ljudi imalo karakter poljoprivrednog stanovništva. Vladimirci su izrazito poljoprivredna Opština i poljoprivredne površine zauzimaju 28900 ha ili 81% od ukupne površine Opštine od čega oranične površine zauzimaju 22700 ha. Godišnje se u Opštini proizvede preko 25000 tona pšenice i 50000 tona kukuruza. Pored poljoprivrede ljudi se još bave i stočarstvom, povrtarstvom i voćarstvom. Ukupna zaposlenost dostiže cifru od oko 2500 u privatnom i društvenom sektoru. Od privrednih kapaciteta treba istaći firmu „Farmakom“ u čijem sastavu je preduzeće „7 Juli“ iz Debrca sa zemljišnim kapacitetom od 400 ha i silosom kapaciteta 70000 tona. Takođe bave se povrtarstvom pod plastenicima sa najnovijom tehnologijom na površini od 4 ha i to proizvodnjom paradajza, paprike, krastavaca itd. U naselju Skupljen je hladnjača kapaciteta 1500 tona svežeg voća i povrća. U mestu Vladimirci se nalazi farma jednodnevnih pilića „Agroživ“ kapaciteta 6,8 miliona jednodnevnih pilića, i farmom koka nosilja u odgoju kapaciteta 36000 komada. Takođe u Vladimircima se nalazi fabrika za proizvodnju obuće u vlasništvu Italijana koja zapošljava oko 450 radnika. Takođe na teritoriji Opštine Vladimirci se nalazi i rudnik kamena za eksploataciju krečnjaka izvarednog kvaliteta čije se rezerve procenjuju na 15 miliona tona. Nažalost niz drugih proizvodnih kapaciteta su ugašeni, ili su otišli u stečaj. Privredna slika nije sjajna ali se određene ekonomske aktivnosti održavaju. Ono što posebno zabrinjava je natalitet koji je znatnom opadanju. Po popisu iz 2002 godine broj stanovnika u odnosu na 1991 godinu je opao za skoro 3000.

INFRASTRUKTURA

U oblasti komunalne delatnosti postignuti su izuzetni rezultati na infrastrukturnoj izgradnji u svim mesnim zajednicama. Do centra svake mesne zajednice izgrađen je asfaltni put. Svako domaćinstvo ima telefonski broj. Od 29 mesnih zajednica u 24 je dovedena gradska voda. Ukupna dužina primarne i sekundarne vodovodne mreže je preko 450 km. Svako selo ima stabilnu električnu energiju. Postoje dosta dobri uslovi za život na selu. Na žalost zbog poznatih razloga sela su sve praznija, dece je sve manje, a sve više je seoskih domaćinstava koja se sele.

OBRAZOVANJE

Na području Opštine postoje dve matične škole jedna u Vladimircima koju pohađa 693 učenika i jedna u naseljenom mestu Debrc koju pohađa 548 učenika. Naravno sastavni deo ovih škola su isturena odeljenja u susednim selima. U Vladimircima se nalazi jedna od najmodernijih škola u Srbiji „Posavotamnavska srednja škola“ koju pohađa 805 učenika različitih smerova. Takođe u Vladimircima postoji i predškolska ustanova „Suncokreti“ kapaciteta 170 dece, kao i odeljenje u Debrcu kapaciteta 100 dece. Za potrebe razvoja kulture brine se centar za kulturu „Diša Atić“ sa bogatom bibliotekom i drugim aktivnostima u cilju organizovanja raznih kulturnih manifestacija. U sklopu centra za kulturu deluje i nadaleko poznata „Jalovička slikarska kolonija“.

ZDRASTVO

U Vladimircima postoji moderan Dom Zdravlja sa 105 zaposlenih čiji je osnovni zadatak da pruži primarnu zdravstvenu zaštitu. Isturene ambulante se nalaze u još sedam mesnih zajednica

SPORT

Iako se živi u teškim uslovima posebna pažnja se posvećuje sportu. U Opštini postoji Opštinski sportski Savez koji koordinira i usmerava sportske aktivnosti. U savezu je registrovano preko 50 sportskih klubova koji se takmiče u raznim rangovima i različitim sportskim disciplinama. Zaključak: celokupna aktivnost na području Opštine Vladimirci se odvija u 29 mesnih zajednica i sedištu Opštine Vladimirci-varošici.

R.B.	Mesna Zajednica	Broj stanovnika po popisu 2002	Broj domaćinstava
1.	Belotić	552	191
2.	Beljin	657	200
3.	Bobovik	307	108
4.	Vladimirci	1879	675
5.	Vlasanica	428	143
6.	Vukošić	748	257
7.	Vučevica	108	35
8.	Debrc	875	314
9.	Dragojevac	862	275
10.	Zvezd	813	276
11.	Jazovnik	599	201
12.	Jalovik	1950	676
13.	Kaona	341	110
14.	Kozarica	213	52

15.	Krnić	600	255
16.	Krnule	1084	349
17.	Kujavica	244	70
18.	Lojanice	641	223
19.	Matijevac	750	247
20.	Mesarci	292	200
21.	Mehovine	615	176
22.	Mrovska	508	188
23.	Novo Selo	106	42
24.	Peinović	235	90
25.	Provo	2355	841
26.	Riđake	427	146
27.	Skupljen	1030	350
28.	Suvo Selo	404	150
29.	Trbušac	396	124
	Ukupno	20373	6967

Upoređujući popise iz 1991 i 2002 godine uočljivo je da je skoro 3000 ljudi manje u 2002 godini, a broj domaćinstava je manji za 145 što jasno ukazuje na situaciju blagog nestajanja sela.

Pored ove negativne slike oko nataliteta i nestanka seoskih domaćinstava problem predstavlja i stopa nezaposlenosti. Prema najnovijim podacima stopa nezaposlenosti u 2008 godini je iznosila oko 20 % što je izuzetno visok procenat. Imajući u vidu ekonomska kretanja i strukturu Opštine teško je očekivati da će se situacija uskoro poboljšati.

ORGANIZACIONA STRUKTURA OPŠTINE

Organi Opštine su

- Skupština Opštine (25 odbornika)
- Predsednik Opštine
- Opštinsko veće (7 članova)
- Opštinska uprava (57 zaposlenih)

Pri Opštini postoji povereništvo za izbeglice koje čini poverenik i stručni saradnik. Obezbeđeni su uslovi za rad i nepostoje nikakve prepreke niti problemi za rad povereništva.

Poglavlje 2.

Podaci o izbeglim i interno raseljenim licima u opštini Vladimirci.

Na osnovu evidencije Povereništva Komesarijata za izbeglice Republike Srbije ukupno je evidentirano 2937 izbeglih, prognanih lica i raseljenih lica od 1991 godine, od kada se vode evidencije.

Od tog broja ukupno je evidentirano:

- izbeglih i prognanih iz BIH i Hrvatske 2774
- raseljenih sa KiM 163

Po popisu iz 2005 godine registrovana su ukupno 306 izbegla i prognana lica. Trenutno na teritoriji opštine Vladimirci boravi 95 izbeglih i prognanih sa statusom izbeglog lica. Takođe na teritoriji boravi 575 lica koja su izgubila – ukinula status dobila dokumenta Republike Srbije i integrisala se u lokalnu zajednicu. Interno raseljenih lica koja borave na području opštine Vladimirci je 67.

Broj i starosna struktura izbeglih lica koja imaju status i trenutno borave na području opštine Vladimirci je:

R.B.	Mesna zajednica	ukupno	m	z	0-18		19-60		60+	
					m	z	m	z	m	z
1.	Belotić	5	2	3	/	/	2	2	/	1
2.	Beljin	6	1	5	/	/	1	2	/	3
3.	Bobovik	3	1	2	/	/	/	1	1	1
4.	Vladimirci	12	5	7	1	/	3	3	1	4
5.	Vlasanica	1	1	/	/	1	/	/	/	/
6.	Vukošić	/	/	/	/	/	/	/	/	/
7.	Vučevica	/	/	/	/	/	/	/	/	/
8.	Debrc	6	1	5	/	/	/	4	1	1
9.	Dragojevac	/	/	/	/	/	/	/	/	/
10.	Zvezd	2	1	1	/	/	/	/	1	1
11.	Jazovnik	4	3	1	/	/	3	1	/	/
12.	Jalovik	13	6	7	2	3	3	2	1	2
13.	Kaona	/	/	/	/	/	/	/	/	/
14.	Kozarica	/	/	/	/	/	/	/	/	/
15.	Krnić	4	2	2	1	1	1	1	/	/
16.	Krnule	3	2	1	/	/	2	1	/	/
17.	Kujavica	1	/	1	/	/	/	/	/	1
18.	Lojanice	7	3	4	/	/	3	1	/	3
19.	Matijevac	2	1	1	/	/	1	1	/	/
20.	Mesarci	5	2	3	/	/	2	/	/	3

21.	Mehovine	2	/	2	/	1	/	/	/	1
22.	Mrovska	/	/	/	/	/	/	/	/	/
23.	Novo Selo	4	1	3	1	1	/	1	/	1
24.	Peinović	/	/	/	/	/	/	/	/	/
25.	Provo	7	3	4	1	1	2	2	/	1
26.	Riđake	3	2	1	/	/	2	/	/	1
27.	Skupljen	3	1	2	/	/	2	/	/	1
28.	Suvo Selo	1	/	1	/	/	/	1	/	/
29.	Trbušac	1	/	1	/	/	/	1	/	/
	Ukupno	95	38	57	6	7	26	25	6	25

Broj i starosna struktura izbeglih lica koja su izgubila status a borave na području opštine Vladimirci je:

R.B.	Mesna zajednica	ukupno	m	z	0-18		19-60		60+	
					m	z	m	z	m	z
1.	Belotić	12	5	10	/	/	4	8	1	2
2.	Beljin	9	3	6	/	/	2	3	1	3
3.	Bobovik	19	11	8	2	/	8	8	1	/
4.	Vladimirci	89	49	40	4	2	40	32	5	6
5.	Vlasanica	10	3	7	/	/	2	4	1	3
6.	Vukošić	9	2	7	/	2	2	5	/	/
7.	Vučevica	3	2	1	/	/	1	1	1	/
8.	Debrc	21	12	9	/	/	10	6	2	3
9.	Dragojevac	1	/	1	/	/	/	1	/	/
10.	Zvezd	22	10	12	/	1	6	6	4	5
11.	Jazovnik	5	4	1	/	/	4	1	/	/
12.	Jalovik	74	32	42	3	10	26	25	3	7
13.	Kaona	/	/	/	/	/	/	/	/	/
14.	Kozarica	/	/	/	/	/	/	/	/	/
15.	Krnić	10	6	4	/	/	6	4	/	/
16.	Krnule	35	18	17	3	3	14	11	1	3
17.	Kujavica	8	3	5	1	/	1	4	1	1
18.	Lojanice	37	20	17	/	/	15	9	5	8
19.	Matijevac	5	2	3	/	/	1	3	1	/
20.	Mesarci	18	9	9	1	/	5	6	3	3
21.	Mehovine	16	10	6	1	/	7	5	2	1
22.	Mrovska	1	/	1	/	/	/	1	/	/
23.	Novo Selo	27	12	15	1	/	7	9	4	6
24.	Peinović	6	2	4	/	/	2	4	/	/
25.	Provo	45	17	28	2	1	11	22	4	5
26.	Riđake	12	5	7	/	/	4	3	1	4

27.	Skupljen	62	26	36	3	2	20	30	3	4
28.	Suvo Selo	/	/	/	/	/	/	/	/	/
29.	Trbušac	16	8	8	1	1	5	5	2	2
	Ukupno	575	271	304	22	22	203	216	46	66

Broj i starosna struktura IRL-a
koja borave na području opštine Vladimirci je:

R.B.	Mesna zajednica	ukupno	m	z	0-18		19-60		60+	
					m	z	m	z	m	z
1.	Belotić	/	/	/	/	/	/	/	/	/
2.	Beljin	/	/	/	/	/	/	/	/	/
3.	Bobovik	/	/	/	/	/	/	/	/	/
4.	Vladimirci	14	7	7	2	2	4	3	1	2
5.	Vlasanica	3	1	2	/	2	/	1	/	/
6.	Vukošić	/	/	/	/	/	/	/	/	/
7.	Vučevica	/	/	/	/	/	/	/	/	/
8.	Debrc	39	20	19	4	4	13	13	3	2
9.	Dragojevac	4	1	3	1	2	/	1	/	/
10.	Zvezd	/	/	/	/	/	/	/	/	/
11.	Jazovnik	/	/	/	/	/	/	/	/	/
12.	Jalovik	/	/	/	/	/	/	/	/	/
13.	Kaona	/	/	/	/	/	/	/	/	/
14.	Kozarica	1	/	1	/	/	/	/	/	1
15.	Krnić	/	/	/	/	/	/	/	/	/
16.	Krnule	/	/	/	/	/	/	/	/	/
17.	Kujavica	/	/	/	/	/	/	/	/	/
18.	Lojanice	/	/	/	/	/	/	/	/	/
19.	Matijevac	/	/	/	/	/	/	/	/	/
20.	Mesarci	/	/	/	/	/	/	/	/	/
21.	Mehovine	/	/	/	/	/	/	/	/	/
22.	Mrovska	/	/	/	/	/	/	/	/	/
23.	Novo Selo	/	/	/	/	/	/	/	/	/
24.	Peinović	/	/	/	/	/	/	/	/	/
25.	Provo	/	/	/	/	/	/	/	/	/
26.	Riđake	3	2	1	/	/	2	1	/	/
27.	Skupljen	/	/	/	/	/	/	/	/	/
28.	Suvo Selo	/	/	/	/	/	/	/	/	/
29.	Trbušac	3	1	2	/	1	1	1	/	/
	Ukupno	67	32	35	7	11	20	20	4	5

Na području Opštine Vladimirci ne postoje kolektivni centri tako da su sva izbegla, prognana i interno raseljena lica bila i još uvek su smeštena u porodicama domaćinstava.

Veliki broj se integrisao u lokalnu zajednicu na neki način rešio stambeno pitanje, ali je još itekako neophodna pomoć šire zajednice da bi ljudi mogli normalno da žive, rade i privređuju.

Moramo posebno naglasiti da je od početka izbegličkog egzodusa 1991 godine Opština Vladimirci sa svim svojim strukturama učinila ogromne napore da se izbegli, prognani i IPL na neki način prihvate, smeste, i obezbede iole pristojni uslovi. Posebno se mora istaći izuzetno razumevanje lokalnog stanovništva koje je širom otvorilo vrata svim tim nesrećnim ljudima, ustupajući tim ljudima svoje kuće, imanja, vikendice, stanove itd. I sama Opština je ustupila svoje nekretnine kao i mnoge druge institucije kao što su škole, radne organizacije itd. Takođe se mora naglasiti da su se vremena promenila, veliki broj ljudi su se snašli, neki su se vratili nazad ili otišli u inostranstvo, a veliki broj je ostao tu u lokalnoj zajednici i započeo neki novi život.

DRUŠTVENA INTEGRACIJA

Izbeglice i IRL nemaju svoja udruženja niti su na bilo koji drugi način posebno organizovana. Razlozi za to su višestruki, a jedan od njih je podrška koju su dobili u našoj zajednici. Od samog početka činjeni su maksimalni naponi da im se život maksimalno olakša usput pružajući im niz mogućnosti da prevaziđu situaciju u kojoj su se nalazili. Između ostalog sve do 1997-98 godine domaćinstva, a samim tim i izbeglice nisu plaćali struju, vodu, telefon, prevoz, đачke kuhinje itd. U Opštini postoji savet za socijalnu politiku, i mora se istaći da je saradnja sa povereništvom izuzetno dobra. Što se tiče Saveta za migracije on je u fazi formiranja i sigurno će igrati vrlo važnu ulogu u primeni LAP-a.

POGLAVLJE 3 Analiza situacije i zaključci

Rešavanje pitanja položaja izbeglica i IRL obuhvata četiri vrste kvalitativnih analiza i to :

1. Pregled dokumentacije o širem radnom okruženju
2. Analizu stanja (SWOT)
3. Analizu zainteresovanih strana
4. Analizu problema

1. Pregled dokumentacije o radnom okruženju obuhvata nekoliko ključnih nacionalnih strateških dokumenata veoma važni za ovu oblast, zatim zakoni koji regulišu ovu oblast, strateška dokumenta Opštine, kao i realizovani i aktuelni projekti namenjeni izbeglim i IRL u Opštini.

Nacionalni strateški dokumenti važni za ovu oblast su :

- Nacionalna strategija za rešavanje pitanja izbeglih i IRL iz 2002
- Strategija za smanjenje siromaštva 2003
- Nacionalna strategija održivog razvoja 2008
- Nacionalna strategija privrednog razvoja 2006-2012
- Nacionalna strategija zapošljavanja 2005-2010

AKTUELNI ZAKONSKI OKVIR

- Čini kao osnovni dokument Zakon o izbeglicama koji je prevaziđen i sigurno će se menjati vrlo brzo ili će biti dopunjen određenim odredbama.

STRATEŠKI DOKUMENTI OPŠTINE

- dokument o ekonomskom razvoju Opštine za period 2008-2012
- okružna strategija razvoja socijalne zaštite 2008-2012 koja obuhvata Opštine Vladimirci, Koceljeva, Šabac, Bogatić, Loznica, Mali Zvornik i Ljubovija.

PROJEKTI KOJI SU REALIZOVANI ILI SU U TOKU ZA IZBEGLICE I IRL.

Zahvaljujući angažovanju Opštine i mnogih donatora realizovano je dosta programa koji su u znatnoj meri popravili socio-materijalni položaj izbeglica i IRL a time u velikoj meri rešeni stambeni i drugi materijalni problem. Uz pomoć MOVIMOND-a, INTERSOS-a, IRD-a i UNHCR-a 37 porodica je dobilo pomoć u građevinskom materijalu.

- 7 porodica dobilo pomoć u mehanizaciji
- 11 porodica dobilo pomoć u životinjama
- 8 porodica dobilo platenike
- 14 porodica dobilo druge vidove pomoći

2. ANALIZA STANJA

Je izvršena kroz identifikaciju svih dosadašnjih aktivnosti koje su se odnosile na pomoć i podršku izbeglicama i IRL. Analizirani su kapaciteti i mogućnosti, kompletan angažman obevezujućih faktora, dalje mogućnosti i prepreke sa kojima se suočavamo.

KOJE SU UNUTRAŠNJE SNAGE?

- Pozitivna volja da se pomogne
- Dugogodišnje iskustvo kadrova koji rade sa izbeglicama i IRL
- Veština i znanje u izradi i prikazu projekta
- Dugogodišnje iskustvo i rad sa donatorima
- Dosadašnji rezultati koji se odnose na zbrinjavanje

KOJE SU UNUTRAŠNJE SLABOSTI

- ❖ Hronični nedostatak sredstava
- ❖ Opšte loše stanje lokalnog stanovništva
- ❖ Često inertan odnos prema problemu
- ❖ Olako prihvatanje obaveza bez napora da se obaveze ispune
- ❖ Često interan odnos i neorganizovanost izbeglica i IRL

SPOLJAŠNJE MOGUĆNOSTI

- Mnoštvo strategija
- Aktivniji odnos države prema ovim problemima
- Veliki broj NVO spremne za saradnju
- Program otkupa seoskih domaćinstava
- Program obeštećenja imovine

SPOLJAŠNJE SMETNJE I PREPREKE

- √ Ekonomska kriza + nezaposlenost
- √ Neregulisana pravna normativa (Hrvatska)
- √ Spora realizacija nacionalnih strategija
- √ Nedostatak infrastrukture za realizaciju određenih strategija
- √ Loš rejting društvenih vrednosti
- √ Zastarelost mnogih zakona
- √ Tradicionalna neodlučnost i sporost
- √ Preglomazna administracija (previše papira)

NAJVAŽNIJI ZAKLJUČCI OVE ANALIZE SU :

- Čvrst stav lokalne samouprave da se problemi rešavaju brzo i efikasno, kao dosadašnje iskustvo u partnerskim odnosima sa svim činiocima koji učestvuju u realizaciji podrške i rešavanju problema.
- Problem je što ista problematika prati i stanovništvo i lokalna vlast mora da pravi balans i određene ustupke koje imaju često i karakter kompromisa.

3. ANALIZA ZAINTERESOVANIH STRANA

Prepoznate su ključne zainteresovane strane za unapređenje položaja izbeglica i IRL u Opštini Vladimirci. Identifikovani su ključni partneri u lokalnoj samoupravi koji će učestvovati u razvijanju i pripremi kao i u samoj primeni svih predviđenih mera i programa.

KRAJNJI KORISNICI

Krajnji korisnici LAP-a kao krajnji korisnici usluga su :

- ◆ Višečlane izbegličke porodice i porodice IRL-a bez rešenog stambenog problema. Prioritet porodice koje nemaju drugog izbora nego moraju da ostanu ovde gde su porodice koje su istraumirane sa bolesnim članovima.
- ◆ Porodice koje nemaju stalno zaposlene i koje su imale gubitke nekog od članova.
- ◆ Porodice gde dominiraju stari i nemoćni i bolesni, koji objektivno sami ne mogu da naprave ozbiljniji pomak ka poboljšanju svog položaja.
- ◆ Porodice koje moraju da rekonstruišu svoje objekte da bi se poboljšao socio-materijalni položaj

KLJUČNI PARTNERI

Za realizaciju projekta u Opštini Vladimirci su :

1. Povereništvo Komesarijata za izbeglice koje ima apsolutni kredibilitet i ogromno iskustvo u radu sa izbeglicama i IRL, poseduje stručnost i poznaje celokupnu problematiku vezano za ciljne grupe.
2. Opštinska uprava koja obezbeđuje potrebnu i neophodnu dokumentaciju u skladu sa svojim ovlašćenjima i nadležnostima.
3. Centar za socijalni rad sa svojom službom i zakonskom regulativom kao i sa odlukom o proširenim pravima za Opštinu Vladimirci.
4. Nacionalna služba za zapošljavanje filijala Vladimirci u skladu sa svojim nadležnostima i obavezama.
5. Crveni krst Vladimirci sa svojim humanitarnim aktivnostima.

Kompletne aktivnosti lokalnih aktera će realizovati u saradnji sa :

- ↪ Komesarijatom za izbeglice RS koji daje uputstva, instrukcije i smernice za rad poverenika. A aktivnosti poverenik, se odnose na pravno-formalna pitanja, statusi, smeštaj, i pristup svim osnovnim informacijama neophodnim za regulisanje elementarnih problema i potreba.
- ↪ UNHCR-om u delu koji se odnosi na povratak, rešavanje stambenih problema kao i druge vrste pomoći (u robi i materijalu).
- ↪ SRPSKIM DEMOKRATSKIM FORUMOM organizacijom koja se bavi obezbeđenjem određenih dokumenata kao i pružanje pravne pomoći za izbegla i prognana lica.
- ↪ DANSKIM SAVETOM ZA IZBEGLICE koji pruža pravnu pomoć za izbeglice i IRL.
- ↪ INTER-SOS-om koji realizuje projekte trajne integracije kroz pomoć u građevinskom materijalu i otkupu seoskih domaćinstava.

4. ANALIZA PROBLEMA

Sveobuhvatna analiza problema je pokazala da postoje problemi koji su manji ili veći ali su problemi koji utiču na kvalitet života izbeglih i IRL.

- ⇒ Veći problemi su stambeni problemi i integracija. Iako je veliki deo izbeglica i IRL rešio stambeno pitanje na neki od načina ipak ostalo je još porodica koje su daleko od rešenja. Porodice koje su zbrinute u nekim stambenim objektima koji pripadaju školama, radnim organizacijama ili lokalnim vlasnicima su u izuzetno teškoj situaciji jer u slučaju obaveza napuštanja tih objekata ne postoji rešenje za njihov problem. Takvih porodica za koje se može reći da su u kritičnoj situaciji je ukupno 6. Uslovi u kojima žive ostale porodice su različiti. Nekima je potrebno veća ili manja pomoć u saniranju problema koji se odnose na kvalitet objekata.
- ⇒ Problemi vezano za zdravstvenu i socijalnu zaštitu. I pored toga što je zakon o zdravstvenoj zaštiti izričit izjednačen pravu lokalnog stanovništva sa pravima izbeglica i IRL, evidentni su problemi isključivo zbog nerešenih statusa posle popisa iz 2005 godine. Mnoga lica se nalaze u međuprostoru čekajući da dobiju državljanstvo RS nemogu da ostvaruju nikakva prava. Ako se zna da dominiraju starija lica, iznemogla i bolesna onda je jasno da je problem veliki. Slična situacija je i u oblasti socijalne zaštite.

POBLEMI U OBRAZOVANJU

Nepostoje izraženi problemi. Pravo na obrazovanje se ostvaruje u potpunosti. Sva deca izbeglica i IRL su uključena u obrazovne procese, i potpuno imaju isti tretman kao deca iz lokalne sredine.

PROBLEM NEZAPOSLENOSTI

Je veoma evidentan i izražen. Ni jednim projektom ili pravom izbeglice i IRL nisu bile obuhvaćene niti su bile u poziciji da se prekvalifikuju u neko drugo zanimanje. Veoma teško se zapošljavaju, a ako se i to desi onda je to često na kratko na crno i nestabilno. Često problem pri zapošljavanju predstavlja i nedostatak potrebne dokumentacije vezano za kvalifikaciju, radni staž, pravo na penziju itd. Nizak nivo obrazovanja, nezaposlenosti, frustracije, neizvesnost su uzroci izraženog siromaštva u velikom delu izbeglih i IRL. Polazeći od paketa problema sa kojima se suočavaju izbeglice i IRL potrebno je utvrditi moguće pravce za njihovo prevazilaženje.

- a) Izrada socijalne karte na osnovu koje bi se tačno mogao utvrditi socijalni status svake izbegličke i IRL porodice.
- b) Formiranje tima-koji će se baviti analizom problema izrađivati akcione planove, uspostaviti vezu sa potencijalnim donatorima i aktivno rešavati probleme koji se odnose na izbeglice i IRL.

ZAKLJUČCI

Iz svega predhodnog izloženog dolazimo do sledećih zaključaka :

- a) Integracija izbeglica i IRL je u velikoj meri završena.
- b) Bez obzira na status i dalje postoje problemi koji se odnose na sve vidove života i rada.
- c) Najveći problem je vezan za stambeno pitanje nezaposlenost i kvalitet života.

PREPORUKA

Za rešavanje stambenog problema kao ključnog u setu svih problema postoje više načina

- otkup poljoprivrednih domaćinstava
- obezbeđenje sredstava za rekonstrukciju stambenih objekata

POGLAVLJE 4 PRIORITETNE GRUPE

Kriterijumi LAP-a za izbor priritetnih grupa

- ↗ Brojnost porodica
- ↗ Materijalni i zdrastveni status
- ↗ Vreme boravka na teritoriji Opštine Vladimirci
- ↗ Lica bez rešenog stambenog pitanja
- ↗ Lica koja se suočavaju sa problemima pravne prirode (nedostatak dokumenata) itd.

POGLAVLJE 5 OPŠTI I SPECIFIČNI CILJEVI

U predhodnim poglavljima smo već definisali opšte i specifične ciljeve. Ponovićemo ih.

OPŠTI CILJ - Poboljšati materijalne i socijalne uslove za integraciju izbeglica i IRL kroz

lokalne i državne programe otkupom i adaptacijom kuća, u ruralnim sredinama

SPECIFIČAN CILJ 1

Od početka 2010 do 2014 godine zbrinuti 6 najugroženijih izbegličkih i IR porodica otkupom 6 porodičnih kuća sa okućnicom u ruralnoj sredini.

SPECIFIČNI CILJ 2

U periodu 2010-2014 obezbediti podršku u građevinskom materijalu za 9 porodica izbeglih i IRL za završetak započetih stambenih objekata ili popravku postojećih, starih i neuslovnih.

POGLAVLJE 7.

Resursi -Budžet

Procenjujemo da će za realizaciju LAP-a za period 2010-2014 godine biti potrebno oko 8.640.000 dinara. Sredstva će se obezbediti iz različitih izvora:

- deo Komesarijat za izbeglice RS (UNHCR) i drugih donatora 7.200.000 ili 84%
- deo iz lokalnog budžeta 1.440.000 ili 16%
- deo od resornih Ministarstava (očekujemo) ?

Troškovi realizacije LAP-a radiće se za svaku godinu posebno, odnosno za svaki od specifičnih ciljeva.

Intenzivna primena LAP-a će početi od 2010 godine tako da planirana sredstva u :

GODINA	UKUPNO PLANIRANA SREDSTVA	KIRS	OPŠTINA VLADIMIRCI
2010	2.800.000 dinara	2.400.000 dinara	480.000 dinara
2011	2.800.000 dinara	2.400.000 dinara	480.000 dinara
2012	1.560.000 dinara	1.300.000 dinara	260.000 dinara
2013	1.320.000 dinara	1.100.000 dinara	220.000 dinara

POGLAVLJE 8.

Aranžmani za primenu

Aranžmani za primenu LAP-a u opštini Vladimirci obuhvataju : različitu strukturu, različite mere, procedure, poteze i aktivnosti koje će uticati na uspešno sprovođenje plana.

Razlikujemo sledeće lokalne strukture:

- ☒ Strukture za upravljanje procesom primene LAP-a
- ☒ Operativne strukture koje će primenjivati LAP-a

Strukturu za upravljanje procesa primene LAP-a nakon njegovog usvajanja predstavljaće radna grupa koja je učestvovala u njegovoj izradi. Njen zadatak je da napravi plan upravljanja primene LAP-a.

Radna grupa ima sledeće zadatke:

- ☞ U potpunosti je odgovorna za vođenje celokupnog procesa primene lokalnog akcionog plana.
- ☞ Imenuje lokalne timove za upravljanje projektima koji nastanu kao rezultat operanizacije lokalnog plana.
- ☞ Obezbeđuje i prikuplja sve podatke i informacije u elektronskoj formi od svakog aktera-učesnika u procesu unapređenja položaja izbeglih i IRL u lokalnoj zajednici.
- ☞ Održava kontakte sa svim učesnicima u realizaciji lokalnog plana.

- ☞ Upravlja i nadgleda proces praćenja kao i proces ocenjivanja uspešnosti (evaluacije) lokalnog plana.
- ☞ Održava kontakte sa javnošću.

Operativnu strukturu za primenu LAP-a čine organizacije, institucije, i timovi koji su formirani i koji treba da budu nosioci realizacije plana i projekata. Izrada i realizacija plana podrazumeva i podelu uloga i odgovornosti aktera i partnera. Svaki akter ima obavezu vođenja preciznih evidencija i dokumentacija i pripremu periodičnih izveštaja. Svaki izveštaj će biti osnova za praćenje i ocenjivanje uspešnosti rada.

Zadaci i odgovornosti operativnih struktura:

- ☞ Da u celosti realizuje LAP
- ☞ Ima kontinuiranu komunikaciju sa korisnicima
- ☞ Dostavlja izveštaje koordinatoru (radnoj grupi ili savetu za migracije)
- ☞ Učestvuju u obukama vezano za stručnost i kompetencije za realizaciju zadataka LAP-a.
- ☞ U skladu sa preporukama upravljačke strukture unapređuje proces primene LAP-a.

Upravljačke i operativne strukture moraju izraditi plan međusobne komunikacije i saradnje, razmenjivaće informacije, ukazivati na neophodnost aktivnog delovanja i pratiti vremenski okvir realizacije LAP-a. Detaljne godišnje planove za naredni period posle 2010 god. Pripremaće radna grupa uz aktivnu saradnju sa Savetom za migracije i uz aktivno učešće operativnih struktura. Uspešnost primene LAP-a i donošenje eventualnih korektnih mera biće definisani planom praćenja i ocenjivanja uspešnosti (monitoring i evakuacija)

POGLAVLJE 9 PRAĆENJE I OCENA USPEŠNOSTI

Cilj praćenja i ocene uspešnosti (monitoring i evaluacija) LAP-a je da se sistematski prikupljaju podaci, prati i nadgleda proces primene i procenjuje uspeh LAP-a, radi predlaganja eventualnih izmena u aktivnostima na osnovu nalaza i ocena.

VREMENSKI OKVIR:

Monitoring (kao proces prikupljanja podataka) sprovodi se u kontinuitetu za period 2010-2014 godinu. Evaluacija (analiza podataka i ocena uspešnosti) vršiće se periodično jedanput godišnje i podnosiće se izveštaj Skupštini Opštine Vladimirci do polovine decembra tekuće godine. Ostavlja se mogućnost da izveštaj može razmatrati i opštinsko veće kao izvršni organ vlasti u Opštini. Finalni izveštaj o evaluaciji podneće se početkom 2014 godine.

PREDMET MONITORINGA I EVALUACIJE:

Monitoring i evaluacija podrazumevaju celovito sagledavanje i ispunjenje aktivnosti, zadataka, opštih i specifičnih ciljeva.

KLJUČNI INDIKATORI UTICAJA: za praćenje i ocenjivanje uspešnosti primene LAP-a su:

- Broj novih usluga-lokalnih mera (programi za izbegla i IRL)
- Obuhvatanje izbeglih i IRL novim uslugama i merama.
- Struktura korisnika usluga i mera- programa.
- Nivo uključenja različitih aktera u pružanju usluga izbeglim i IRL.
- Obim finansijskih sredstava izdvojenih za usluge izbeglih i IRL.
- Struktura finansijskih sredstava izdvojenih za usluge izbeglim i IRL (budžet lokalne samouprave, donacije itd.)

Procesi indikatori su definisani u sklopu tabele LAP-a.

METODE I TEHNIKE MONITORINGA I EVALUACIJE

- evidentiranje korisnika
- intervju sa korisnicima (upitnici, razgovori,)
- izveštaji su operacije koje vode uspešnom monitoringu i evaluaciji.

Radna grupa je odgovorna za praćenje i ocenjivanje uspešnosti rada na primeni LAP-a. Tim za monitoring i evaluaciju čine predstavnici stručna lica iz lokalnih institucija i organizacija koja se neposredno ili posredno bave pitanjima izbeglica i IRL, kao i predstavnici korisničkih grupa LAP-a. Radna grupa će svojim planom rada definisati način organizovanja monitoringa i evaluacije LAP-a.

POGLAVLJE 10 ZAKLJUČAK

Od 1991 godine Povereništvo za izbeglice u Opštini Vladimirci je registrovalo preko 3000 izbeglih, prognanih i raseljenih lica. Za opštinu koja ima oko 20000 stanovnika, opštinu koja je ekonomski slaba i koja ima dosta unutrašnjih problema (nezaposlenost, siromaštvo) to je bio ogroman teret. Posle skoro 18 godina teške situacije može se konstatovati sledeće:

- I pored ogromnih problema Opština je učinila ogroman napor da se svi ljudi koji su pod prisilom došli na područje naše Opštine prihvate i obezbedi im se uslovi za život.
- Domaće stanovništvo je pružilo gostoprimstvo primajući stotine porodica različitih tipova i struktura ustupajući im svoje kuće i domaćinstva.
- Ogroman broj ljudi se integrisao u lokalnu zajednicu uspevši da se stambeno zbrine i nastavi život u našoj sredini, uz pomoć lokalne zajednice, mnogih donatora i države.
- Situacija i dalje nije sjajna ali je u odnosu na sve što se dešavalo relativno dobra.

- I dalje postoje određeni problemi koje smo elaborirali u LAP, ali njih će uvek biti.
  - Moramo da istaknemo i ogromnu želju i volju izbeglica prognanih i IRL da uz pomoć raznih struktura rešavaju svoje egzistencijalne probleme.
  - Očekujemo da će LAP doprineti da se gorući i najteži problemi reše, i da onda na opšte zadovoljstvo zajednički konstatujemo da su svi naši napori i trud imali smisla.
  - Ovo je neiscrpna tema o kojoj se mogu pisati romani.
- Suština je u sledećem „Idemo napred u nove izazove sa velikim očekivanjima, htenjima i nadanjima.“